

# **Pla Interdepartamental per a la no discriminació de les persones homosexuals i transsexuals**

**■ Dossier de premsa ■**

**Barcelona, 9 d'octubre de 2006**

## 1. Àmbits d'actuació

El Pla, de caràcter transversal, tracta l'homosexualitat i la transsexualitat de forma global i intenta incidir en el màxim d'expressions de la vida quotidiana. D'aquesta manera, el Pla contempla actuacions dividides en vuit àmbits diferents: legislatiu i jurídic, laboral, de la salut, educatiu, cultural, de la comunicació, del benestar i de la participació i la solidaritat. Entre aquestes mesures, destaquen:

### Àmbit jurídic i normatiu

- Elaborar una guia-protocol per tractar les víctimes d'agressions homòfobes i vetllar per **incloure les agressions entre parelles de relacions homosexuals i transsexuals dins la Llei de violència de gènere.**
- **Impulsar programes, mesures i normatives en comissaries i centres penitenciaris que vetllin per l'adequada estada de gais, lesbianes i transsexuals que estiguin privats de llibertat.**
- **Incloure en els cursos de formació dels cossos de seguretat coneixements sobre l'homosexualitat i transsexualitat quan s'escaigui.**
- Impulsar campanyes de pedagogia sobre la diversitat de models familiars.
- Vetllar per la no discriminació per motius d'orientació sexual en els centres de lleure i locals d'oci i fer-ho constar en el material divulgatiu i les informacions que es publiquin sobre el dret d'admissió.

### Àmbit laboral

- **Proposar un nou acord marc de les relacions laborals que recullin l'homosexualitat i la transsexualitat.**
- **Promoure i incentivar la igualtat de contractació per a les persones transsexuals respectant la seva formació i les seves professions i impulsar la realització d'un estudi sobre la relació entre l'ocupació i els gèneres dins el marc d'un estudi global sobre la transsexualitat.**
- Impulsar campanyes divulgatives de la directiva 2000/78/CE, de no discriminació de les minories sexuals a la feina, entre tots els sectors i àmbits implicats en les relacions laborals.



- Publicar una guia-opuscle sobre les bones pràctiques empresarials i de relacions laborals que inclogui recomanacions i pràctiques per a la no discriminació de les minories sexuals a la feina.
- Incloure en els plans de formació el coneixement de la diversitat afectivo-sexual i de gènere, així com el coneixement de la directiva de no discriminació de les minories sexuals.
- Impulsar sessions informatives i divulgatives sobre la normativa no discriminatòria als representants dels diversos sectors empresarials i als responsables de la inspecció laboral.
- Instar les forces sindicals que impulsin mesures inclusives en els convenis col·lectius de tots els sectors laborals i que facin arribar la normativa específica de no discriminació als centres de treball.

### **Àmbit de la salut**

- **Establir una unitat sanitària específica per a l'atenció a la transsexualitat: un òrgan consultiu per a determinades especialitats mèdiques com la ginecologia, la urologia, l'endocrinologia, la psiquiatria i la psicologia i la mateixa unitat serviria per garantir el mateix rol consultor per a la resta de professionals de la salut com ara els infermers, assistents i treballadors socials.**
- Impulsar instruments per permetre la reorientació de les tasques que desenvolupen en els seus llocs de treball les persones que reben tractaments de VIH –Virus d'Immunodeficiència Humana-, quan aquests tractaments impliquin absències freqüents i importants.
- Establir i regular les pràctiques mèdiques i terapèutiques en relació a l'homosexualitat i la transsexualitat de forma rigorosa i segons els indicadors de l'Organització Mundial de la Salut (OMS), evitant pràctiques lesives o teràpies aversives que pretenguin modificar l'orientació sexual.
- Promoure la realització de campanyes genèriques sobre la prevenció del VIH, que recullin la diversitat de les relacions sexuals, així com campanyes específiques de prevenció entre el jovent i les dones a Catalunya.
- **Impulsar campanyes específiques de prevenció del VIH entre les persones sordes i cegues gais i lesbianes de Catalunya.**

- **Sol·licitar als Col·legis de Farmacèutics la recomanació per tal que sempre es puguin dispensar preservatius a qui ho sol·liciti, a totes les farmàcies de Catalunya.**
- Proposar incorporar en els plans d'estudi de les Facultats de medicina, infermeria, assistents i treballadors socials, l'homosexualitat i la transsexualitat en les seves dimensions socials, d'estil de vida i de salut, així com el tractament de l'homofòbia i la transfòbia.
- Impulsar campanyes de difusió entre tots els treballadors de la salut de centres sanitaris públics, concertats i privats, que faci especial atenció al que recull l'OMS sobre l'homosexualitat, transsexualitat, drets sexuals i salut.
- Vetllar perquè els programes d'atenció domiciliària tinguin en compte la doble marginació de la qual sovint són objecte les persones grans gais, lesbianes i transsexuals en situació de dependència i portadores del VIH i/o malalties de la SIDA.
- Garantir la presència d'entitats GLT (gais, lesbianes i transsexuals) en els grups de treball específics de prevenció del VIH que tenen com a finalitat intercanviar experiències, proposar i implementar noves actuacions en els diferents àmbits.
- Impulsar la incorporació del fet lèsbic i transsexual en les campanyes de prevenció del càncer de mama.
- Impulsar campanyes entre els professionals de la ginecologia per tal que incorporin el fet lèsbic i transsexual en els seus protocols professionals.

### **Àmbit educatiu i formatiu**

- **Incloure el fet homosexual i transsexual en els currículums i itineraris de formació de tot l'alumnat de Catalunya en aquelles matèries on s'escaigui.**
- **Impulsar activitats centrades en l'homosexualitat i la transsexualitat en els centres educatius de Catalunya quan es consideri adient**, per tal de promoure referents positius i la visibilitat del fet homosexual i transsexual.
- Incloure l'homosexualitat i la transsexualitat en els cursos de formació continuada de tot el professorat i personal docent a més de potenciar la formació dels Equips d'Assistència i Orientació Psicopedagògica (EAPs); els

centres de recursos pedagògics (CRPs) i els Centres d'Assistència al Professorat (CAPs).

- Impulsar un Pla de seminaris adreçats a totes les Associacions de mares i pares d'alumnes (AMPA), que incorpori el fet homosexual i transsexual allà on s'escaigui.
- Proveir un fons documental, recursos didàctics i mitjans audiovisuals bàsics referents a l'homosexualitat i transsexualitat a les biblioteques dels centres escolars de primària i secundària.
- Garantir el màxim suport i orientació al professorat i alumnat homosexual i transsexual en els centres educatius, amb l'assessorament, instruments i protocols adients que permetin la visibilitat i la plena normalitat de l'orientació sexual de cadascú dins l'àmbit educatiu.
- Realitzar un estudi sobre la situació de l'homofòbia a les aules, el nivell d'aïllament en el qual es poden trobar l'alumnat i el professorat i els riscos d'exclusió en els quals puguin trobar-se.

### **Àmbit cultural i del lleure**

- **Impulsar la producció cultural d'espectacles infantils i juvenils (contes, teatre, titelles, jocs, tallers, etc...) que incorporin el fet homosexual i transsexual i ofereixin als infants i adolescents registres positius sobre la diversitat afectiva i sentimental.**
- Establir un centre de referència amb documentació i consulta del fet homosexual, lèsbic i transsexual.
- Incloure el fet homosexual i transsexual a les programacions culturals que es realitzen als espais culturals de la xarxa pública i concertada per tal d'afavorir els referents positius de l'homosexualitat i de la transsexualitat.
- Recolzar els certàmens culturals especialitzats en temàtica gai, lesbiana i transsexual (GLT), amb l'objectiu de consolidar un teixit productiu cultural i professional especialitzat en temàtica GLT a Catalunya.
- Impulsar produccions documentals que col·laborin a la recuperació de la memòria històrica que representen gais, lesbianes i transsexuals.



- Garantir que a la xarxa pública de biblioteques de Catalunya els usuaris puguin trobar publicacions i revistes de pensament i divulgació de temàtica homosexual i transsexual.
- Impulsar unes vies de comunicació i coordinació entre aquelles entitats gais, lesbianes i transsexuals que treballin en les àrees de la joventut i l'esport, i les entitats de monitoratge, representants institucionals i responsables de programacions i de convocatòries ciutadanes de lleure infantil i juvenil.
- Promoure i afavorir les iniciatives d'esplais i centres de lleure infantil i juvenil que incorporin la diversitat sentimental i afectiva.
- Promoure les activitats adreçades a gais, lesbianes i transsexuals entre el conjunt d'activitats esportives.

### **Àmbit de la comunicació**

- **Sol·licitar al Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) la creació d'una Comissió de Seguiment, conjuntament amb el Govern, que vetlli pel respecte i la presència adequada de les diverses expressions afectives i de gènere als mitjans de comunicació.**
- Sol·licitar la inclusió en el contracte-programa de la CCRTV el fet homosexual i transsexual en els criteris de programació.
- Sol·licitar al CAC que, conjuntament amb el Govern, elabori un anuari de totes les informacions amb tractament homofòbic que s'esdevinguin i que posteriorment es lliuraran a l'Oficina de Defensa de l'Audiència i al Síndic de Greuges.
- Proposar al CAC i al Col·legi de Periodistes la creació d'un espai de documentació específica sobre homosexualitat i transsexualitat per a professionals de la informació i la comunicació.
- Proposar al CAC la convocatòria d'una trobada anual amb representants de mitjans de comunicació i representants del moviment gai, lesbià i transsexual, que faciliti el diàleg i el coneixement del fet homosexual i transsexual entre els professionals de la informació.

### **Àmbit del benestar**

- **Impulsar un suport específic per a aquells joves i adolescents gais, lesbianes i transsexuals que han estat expulsats de les seves llars o bé hagin marxat voluntàriament per causa de situacions de maltractament i de pressió psicològica.**
- En el marc del Departament de Benestar i Família, vetllar especialment perquè en la planificació dels recursos, en la determinació de les condicions d'accés per gaudir-ne i en la prestació dels serveis, es garanteixin els mateixos drets i deures per a tota la ciutadania independentment de l'orientació sexual.
- Vetllar perquè els programes de suport a les famílies i a la infància potenciïn la diversitat familiar.
- L'Institut Català de les Dones inclourà referències explícites sobre la dona lesbiana i les dones transsexuals en les bases de subvencions i convenis dels diversos serveis i àmbits que depenen directament d'aquest organisme.
- Impulsar campanyes de pedagogia social dirigides al conjunt de la ciutadania, que promoguin la visibilitat de gais, lesbianes, homes i dones transsexuals i afavoreixin la cohesió social.
- Impulsar el nom de places, carrers, espais culturals, etc.. amb noms de persones i esdeveniments de referència per al col·lectiu homosexual i transsexual.
- Cercar un mecanisme de comunicació adient i continu amb les entitats que representin els models familiars formats per persones del mateix sexe per tal d'aproximar les polítiques de benestar a les seves necessitats.

### **Àmbit de la participació i de la solidaritat**

- **Impulsar una comunicació estable amb els representants de les diverses creences i religions que conviuen a Catalunya que expliqui els principis i disposicions previstes en el Pla.**
- **Impulsar les activitats dels grups, organitzacions i esdeveniments GLT més enllà de la ciutat de Barcelona, que permeti una diversificació territorial del fet homosexual i transsexual a través de les diverses Delegacions territorials del Govern.**



- Promoure estudis i publicacions relatius a la recuperació de la memòria història de les persecucions i la repressió exercida a gais, lesbianes i homes i dones transsexuals durant el franquisme. **El Museu d'Història de Catalunya crearà un espai permanent que reculli la repressió de l'homosexualitat al llarg de la història i de manera especial a l'etapa franquista.**
- Garantir la presència institucional a actes, esdeveniments i trobades que organitzin el conjunt d'entitats del col·lectiu GLT.
- Promoure i impulsar Catalunya com a país obert i d'acolliment als esdeveniments internacionals sobre homosexualitat i transsexualitat i de manera especial a les convocatòries de l'ILGA - Associació Internacional de Gais i Lesbianes. Per aquest motiu el pla proposa crear una comunicació regular amb d'altres organitzacions i institucions de govern internacionals que treballin en l'àmbit homosexual i transsexual.
- Incloure la diversitat sexual com una àrea de treball més dins la Secretaria per a la Immigració i impulsar espais de trobada i debat entre les entitats de gais, lesbianes i transsexuals i aquelles que treballin el fet migratori.
- Treballar des de Catalunya per tal que cada dia hi hagi més respecte pels drets humans de gais, lesbianes i transsexuals en aquells països on l'homosexualitat i la transsexualitat encara és il·legal i o socialment perseguida, a través de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament: crear espais de trobada entre el teixit associatiu gai, lesbià i transsexual i les ONGs per tal d'aconseguir un treball més intens en la defensa dels drets de les persones GLT dins dels projectes de cooperació.
- Impulsar una comunicació estable amb el conjunt d'agents socials que incideixen en l'àmbit de gais, lesbianes i transsexuals i possibilitar un espai de comunicació amb les iniciatives i inquietuds d'intel·lectuals, escriptors, empresaris, artistes i creadors.



## 2. Prospecció i estudis

A Catalunya no s'ha fet mai cap estudi sobre la transsexualitat i, d'altra banda, fa molts anys que no se'n porta a terme cap en relació a l'homosexualitat. Per aquest motiu el Pla també contempla la realització d'estudis i prospectives que ajudaran a orientar millor el futur de les noves accions de govern. Entre les propostes destaquen:

- Estudi sobre les dificultats d'accés al món laboral, les possible discriminacions, el *mobbing* i l'entorn laboral, i seguiment de la directiva europea 2000/78/CE, de no discriminació a les minories sexuals a la feina.
- Estudi sobre les persones homosexuals i transsexuals grans i amb dependència. També hi ha la necessitat de disposar de més dades sobre les xarxes assistencials, el grau d'inclusió, coneixements i criteris que s'apliquen per part dels professionals.
- Estudi que reculli dades sobre la transsexualitat, des de la vessant mèdica, social, del benestar i laboral.
- Estudi sobre l'homofòbia social i l'homofòbia interioritzada, que permetrà obtenir valuoses eines d'intervenció social i de la salut del conjunt de la població i sobre gais i lesbianes.
- Estudi de la situació de doble discriminació de la dona-lesbiana: la poca visibilitat de les lesbianes durant molts anys implica la necessitat d'una aproximació i coneixement.
- Anàlisi de l'impacte dels mitjans de comunicació en la formació de l'opinió i la possible aparició d'estereotips perjudicials.

## 3. Divuit àrees de Govern implicades

El caràcter transversal del Pla fa que divuit àrees de Govern estiguin especialment implicades en el desenvolupament del Pla:

- Departament de la Presidència  
Secretaria de Comunicació  
Secretaria General de Joventut  
Institut Català de les Dones  
Direcció General d'Affers Interdepartamentals  
Direcció General d'Affers Religiosos  
Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

Programa per al col·lectiu gai, lesbià i transsexual  
Delegacions Territorials del Govern de la Generalitat

- Departament de Relacions Institucionals i Participació
- Departament de Justícia
- Departament d'Interior
- Departament d'Economia i Finances
- Departament d'Educació i Universitats
- Departament de Cultura
- Departament de Salut
- Departament de Treball i Indústria
- Departament de Benestar i Família  
Secretaria per a la Immigració  
Direcció General d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència

#### **4. El reconeixement dels drets d'homosexuals i transsexuals en l'Estatut**

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya també contempla la creació de polítiques específiques per a gais i lesbianes:

- **Article 40.7** “Els poders públics han de promoure la igualtat de les diferents unions estables de parella, tenint en compte llurs característiques, amb independència de l'orientació sexual de llurs membres. La llei ha de regular aquestes unions i altres formes de convivència i llurs efectes”
- **Article 40.8** “Els poders públics han de promoure la igualtat de totes les persones amb independència de l'origen, la nacionalitat, el sexe, la raça, la religió, la condició sexual, i també han de promoure l'eradicació del racisme, de l'antisemitisme, de la xenofòbia, de l'homofòbia i de qualsevol altra expressió que atempti contra la igualtat i la dignitat de les persones”.